

Lokal dokumentation og forvaltning af levende ressourcer

Referat fra møder i Akunnaaq den 28-29. september 2010

Deltagere: Lars Olsen, Grethe Olsen, Gerth Nielsen, Augustinus Olsen (alle fra Akunnaaq), Cecilie Olsen (Akunnaaq bygdekantor), Pâviârak Jakobsen (fra Aasiat Områdekantor), Aksel Blytmann (KNAPK, Nuuk, fungerede som tolk), Nette Levermann (APNN, Nuuk) og Finn Danielsen (Nordeco, København). Mødested: Forsamlingshuset, Akunnaaq.

Indsamling af observationer. Rådet har registreret levende ressourcer og påvirkninger siden maj. Gerth og Augustinus anvender spiralkalender til at notere deres observationer efter hjemkomst fra ture; Lars og Grethe husker dem i hovedet. Alle fire vil fortsætte med dette. De ønsker at lave opsummering af deres observationer hver måned. I april blev det aftalt, at de ville foretage registrering på hver eneste fangst/jagt/fiske tur. Gerth og Augustinus vil foretage registreringer mindst en gang om ugen og Lars én gang månedligt. Kopier af Gerths og Augustinus spiralkalender-data ligger i PiSuNa-mappe på Akunnaaqs bygdekantor, og kopi er hos APNN/Nette. Den store (A1) version af opsummeringsskemaerne fra møderne i Akunnaaq ligger også i mappen på bygdekantoret. De særlige metoder til optælling af rensdyr/moskusokse/fugle/fisk blev drøftet. Der var ønske om fortsat at fokusere på standard metoderne (observationer og fangstregistreringer). Abel er flyttet fra byen og udtrådt af natur ressource rådet. Rådet foreslår fritidsfanger Thomas Olsen som afløser; Gerth spørger og sætter ham ind i arbejdet.

Bearbejdning af data. Det planlagte opsummeringsmøde i juni var ikke blevet afholdt. Selvom referater fra møderne med følgegruppen i april og adresselisten for deltagerne i projektet var sendt af PJ til bygdekantoret i Akunnaaq, var de ikke nået frem til alle deltagerne. Vi afholdt opsummeringsmøde for hele perioden maj-september. Vi fulgte modul 6 i Vejledningen (version Feb. 2010). Rådet valgte at lave opsummering for maj-sep 2010 for de arter, som betød særligt meget for bygden i den periode og samtidig at dække flest muligt typer af ressourcer/påvirkninger. Rådet lavede opsummering for: Grønlandssæl (Blåside/Sortside), Rejjetrawlere, Ederfugl, Polarlomvie, Havterne, Gæs (Canadagås og Snegås), Havkat og Rensdyr. Fremover vil rådet bruge opsummeringsskemaer i størrelse A3 til kvartalsmøderne (dobbel størrelse af A4). Tomme skemaer i denne størrelse ligger i mappen på bygdekantoret.

Definition af lokaliteter. Deltagerne i Naturressourcerådet foretrækker at forholde sig til alle Akunnaaqs fangst-, jagt- og fiskeområder. Det fungerer bedre end som oprindeligt planlagt at tale om hvert enkelt mindre område for sig. For de arter, som f.eks. rensdyr og havterne, som registreres på særlige lokaliteter, vil navnene på disse lokaliteter blive anført eller markeret på kort. Der var enighed om, at deltagerne kan fortsætte på denne måde i næste kvartal.

Valg af arter. 47 arter og påvirkninger blev valgt for registrering i april 2010. Af disse er der i perioden maj – september indsamlet data på 41. Der blev ikke på mødet ydret ønske om at revidere listen.

Justering af skemaer. I opsummeringsskemaet var der lagt op til at skrive "antal skemaer" og "samlede antal individer hvis muligt". Deltagerne ønskede at ændre disse kolonner til "antal dage i felten (uanset om der blev set nogle af de pågældende arter/påvirkninger)" og "antal dage med

registreringer af den pågældende art/påvirkning”. Det er nemlig ofte vanskeligt at opgøre samlede antal individer. Enighed om at fortsætte med dette. Deltagerne fandt fortsat første dato for registreringer af udvalgte arter som meget værdifuldt, og data på første Havterne og første unge Grønlandssæl (blåside) blev indført i opsummeringsskemaet som fodnoter.

Tendenser. Efter opsummering af data på de enkelte arter/påvirkninger foretog deltagerne en samlet vurdering af tendens, måned for måned i.f.t. samme periode sidste år. Der var flere Blåside i maj og juni men uændret antal i juli-september. De store forekomster i maj-juni blev vurderet til at skyldes, at Vestisen forsvandt hurtigt i 2010. For Sortside var der samme antal i maj og juni i.f.t. sidste år, men færre i juli-september. Ankomst var én uge tidligere end normalt. M.h.t. rejjetrawlere langs kysten nær bygden var der 4-5 i døgnet (op til 7-8) i maj – og antallet i april-maj og august-september var det samme som sidste år, mens der i juni-juli var færre end sidste år. Antallet af ederfugl var højere end sidste år, mens antallet af polarlomvie var det samme som sidste år. Stigningen i ederfugl skyldtes måske fredningen, og de hyppigere og større åbentvandsområder. Både canadagås og havterne forekom i større mængder i år end sidste år, nye kolonier markeret på kort, mens antallet af rensdyr på den besøgte lokalitet Nordre Strømfjord var uændret. Havkatfiskeriet afhang af om de havde madding til hver dag eller hver anden. Der blev fisket så længe, der var indhandlingsmulighed i perioden maj-sep. Antallet blev vurderet til stigende med bekymring for at trawleriet kan skade fremgangen i bestanden. Endelig havde deltagerne i perioden maj-september 2010 to observationer af Snegås, i alt tre fugle. Også observationer af Jagtfalk, hvor 2 nye reder blev observeret, og 3 unger observeret, heraf overlevede 2. Desuden blev nævnt observationer af moskusokse syd for bygden. (Efter møderne har naturressource rådet også opsummeret data fra stenbider, torsk, fjordtorsk, hellefisk, skællaks, ride, store hvide måger, ræv, og nar/hvid-hval)

Forvaltningstiltag. Baseret på observationerne i maj-september 2010, blev der på møderne orelået fem forvaltningstiltag:

1) Grønlandssæl. Ønsker fortsat ingen kvotefastsættelse på sælerne. Bekymret for at stigende sælbestande kan føre til højt fødetryk på fiskene og kollaps i økosystem. Ønske om at holde bestanden nede ved at skyde voksne sæler. Ønsker øget afsætningsmulighed for hele sæler. Uden indhandlingsmulighed for skindet fra sortside, fanges de voksne af arten (sortside) sjældent og kun for egen madgrøde. Leder derfor heller ikke efter den som fangstyd.

2) Rejjetrawling som påvirkning: Ønske om afgrænsning for rejefiskeriet, så det bortholdes fra visse områder, eller at der sættes afgrænsninger for størrelse på fartøjer i visse områder. Sikre havbunden og måske også rejebestanden. Bekymret for at trawlerne kan skade bestanden af f. eks. havkat, på trods af fremgangen for denne art. Gerth Nielsen har indsendt forslag om begrænsning på fartøjsstørrelse i visse områder til bygdebestyrelse. Bygdebestyrelse meddelt, at det skulle sendes videre til højere instans (kommunen). Ikke fået besked om, at det er sket.

3) Ederfugl. Vil indstille til Fuglearbejdsgruppen om at bede Naturinstituttet om at vurdere om dagskvoten på 5 ederfugle i forårsfangsten kan sættes højere, således at indhandling er mulig.

4) Canadagås. Vil opfordre KNAPK til at få indhandlingsmulighed i AGF til Canadagås.

5) Havterne. Ønske om at indsamle æg i juni fra andre områder end Grønne Ejland. F.eks. på ø nær Akunnaaq by, så de selv kunne holde øje med indsamlingen.

Organisering. Gerth Nielsen tilbød at være koordinator for Naturressourcerådet i Akunnaaq. Deltagerne bakkede dette op. På Akunnaaqs bygdekontor har Cecilie Olsen en mappe. I mappen ligger udfyldte opsummeringsskemaer, kopi af spiralkalender data fra deltagerne, referater fra møder og diverse baggrundsmaterialer. Cecilie vil sørge for at opdatere mappen, efterhånden som der kommer nye udfyldte skemaer og andre materialer. De fleste materialer ligger også på projektets hjemmeside. Adressen er: www.pisuna.org Baggrundsmaterialerne i mappen omfatter: adresseliste på deltagere, vejledning, tomme skemaer, moduler til rensdyr/moskusokse/fugle/fisk, kopi af billeder fra bestemmelsesbøger på grønlandsk/dansk, topografisk kort m.v.

Næste skridt for optællingsskemaerne. Det blev aftalt, at der skal ske følgende med opsummeringsskemaerne. Når kvartalsmødet er overstået vil Gerth sende de udfyldte opsummeringsskemaer til Bygdebestyrelsen med kopi til Paviarak/kommunen og Nette/APNN. Dette skal gøres første gang her i okt/nov. Grethe, som er medlem af bygdebestyrelsen, vil sørge for, at bygdebestyrelsen gennemgår opsummeringsskemaet på førstkommende møde. Bygdebestyrelsen skal tage stilling til de forslag til forvaltningsinitiativer, som naturressource-rådet har foreslået. Desuden sørger Grethe for, at bygdebestyrelsen derefter sender opsummeringsskemaet til Qaasuitsup Kommunea ved Fangstchef Franz Petersen sammen med et følgebrev, med kopi til Paviarak. I brevet vil være bygdebestyrelsens indstillinger til de foreslåede forvaltningstiltag. Franz Petersen vil derefter sørge for fremlæggelse for kommunalbestyrelse og evt. videreformidling til APNN.

Status for oprettelse af lokale fangst/fiskeriråd. HP Kristensen, Aasiaat, oplyste, at kommunen vil sætte lokal monitoring på budgettet for næste år for både Akunnaaq, Ikamiut, Hunde Ejland, Niaqornat og Qaarsut. Der vil i denne sammenhæng være behov for en kort beskrivelse til kommunalbestyrelsen af erfaringerne fra arbejdet med lokal registrering og hvorledes vi forestiller os, at resultaterne anvendes. Nette og Finn skriver oplæg.

Kommende aktiviteter. En tidsplan for de kommende måneders arbejde blev aftalt med koordinator Gerth. Peter Løvstrøm og Nette fra APNN vil ringe og høre til hvordan arbejdet går. Næste besøg af Elmer og Peter i jan 2011. Her håber de at deltage i opsummeringsmøde for fjerde kvartal af 2010.

Tidsplan 1. september 2010 til midt januar 2011

Tidspunkt	Begivenhed
1. oktober	Start på fjerde kvartal 2010 af lokal registrering
Okt -nov	Opsummeringsskema fra tredje kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Geerth til Bygderådet - og med kopi til Kommunen (Paviarak) og APNN (Nette). Paviarak videresender til Jagtbetjent i Aasiaat (Uuli) Grethe opfordrer bygderådet til: <ol style="list-style-type: none"> 1) at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde 2) at sende opsummeringsskema til QK ved Franz Petersen med følgebrev hvori forslag til forvaltningsinitiativer beskrives.

	Kopi til Paviarak.
30. oktober	Finde afløser(e) for Abel. Geerth er ansvarlig.
Oktober, november, december	Fjerde kvartal af lokal registrering kører. Geerth sørger for, at alle deltagere har de materialer, som de skal bruge
Sidste uge af december	Hver deltager laver opsummeringsskema
1. januar	Start på første kvartal 2011 af lokal registrering
Start – midt januar 2011	Fjerde kvartalsmøde, hvor fælles opsummerings skema laves. Geert indkalder til mødet. Projekt følge gruppe (Elmer Topp-Jørgensen og Peter Løvstrøm) besøger Akunaaq. Deltager i kvartalsmøde og giver feedback fra projekt følgegruppe til Akunaaq vedr. opsummerings skema
Midt januar 2011	Opsummeringsskema fra fjerde kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Geert til Bygderådet - og med kopi til Kommunen (Paviarak) og APNN (Nette). Paviarak videresender til Jagtbetjent i Aasiaat (Uuli) Grethe opfordrer bygderådet til: <ol style="list-style-type: none"> 1) at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde 2) at sende opsummeringsskema til QK ved Franz Petersen med følgebrev hvori forslag til forvaltningsinitiativer beskrives Kopi til Paviarak.

Lokal dokumentation og forvaltning af levende ressourcer

Referat fra møder i Qaarsut den 2. – 3. oktober 2010

Deltagere: Erneeraq Møller, Johannes Hansen, Rasmus Quist, Edvard Nielsen, Henrik Kristian N. Zeeb, Karl Tobiassen (alle fra Qaarsut), Pipaluk Kruise (Erhvervskonsulent Uummanaq), Anthon Zeeb (jagtbetjentassistent, Uummanaq), Aksel Blytmann (KNAPK, også fungerende tolk), Nette Levermann (APNN, Nuuk), Finn Danielsen (Nordeco, København). Mødested: Bygdens Servicehus, Qaarsut. Aani Tobiassen er på kursus i Uummanaq, deltog søndag aften. Hans Nielsen er på flerdages fisketur. Georg Mathiassen er uafklaret mht om han ønsker at deltage.

Indsamling af observationer. P.g.a. tidsnød ønskede den tidl. koordinator Villads og hans bror at trække sig. Rådet foreslog Henrik Kristian Zeeb og Edvard Nielsen som nye deltagere i rådet. Rådet valgte Karl som koordinator. Karl vil anmode om byggerådets formelle accept af de nye deltagere. Henrik og Edvard deltog i alle møderne. Rådet har registreret levende ressourcer og påvirkninger siden maj. Karl har udfyldt skemaer (fra i alt 12 ture, 3 i maj, ingen i juni, 3 i både juli, august og september). Rasmus, Johannes og Erneeraq havde savnet skemaer og derfor ikke udfyldt nogle. Alle fire og Henrik og Edvard vil fremover forsøge at anvende skemaerne på mindst ugentlig basis. Kopier af Karls skemaer fra maj-sep. 2010 ligger i PiSuNa-mappen på bygdekontoret og hos APNN/Nette; den store version af opsummeringsskemaerne fra møderne i Qaarsut ligger ligeledes i mappen i bygdekontoret. De særlige metoder til optælling af rensdyr/moskusokse/fugle/fisk blev kort drøftet. Der var ønske om fortsat at fokusere på standard metoderne (observationer og fangstregistreringer). Vurdering af flokstørrelse på levende ressourcer blev drøftet og øvet.

Bearbejdning af data. Vi afholdt opsummeringsmøde for perioden maj-september. Vi fulgte modul 6 i Vejledningen (version Feb. 2010). Rådet valgte at lave opsummering for: polarlomvie, ederfugl, ride, kanadagås, blisgås, hellefisk, rensdyr og jærv. Fremover vil rådet bruge opsummeringsskemaer i størrelse A3 til kvartalsmøderne (dobbelt størrelse af A4). Tomme skemaer i denne størrelse ligger i mappen på bygdekontoret. Mappen vil blive sendt fra APNN til Karl snarest.

Definition af lokaliteter. Deltagerne i Naturressourcerådet ønskede at anvende fire arealbetegnelser for Qaarsuts fangst-, jagt- og fiskeområder. Disse områder er:

- (i) Qaarsut Eqaani Masarsoqarfiit/vådområde på skråningerne fra lufthavnen forbi bygden til Patorfik (kanadagås),
- (ii) Qaarsut Saava på havet lige foran Qaarsut (hellefisk),
- (iii) Qaarsut Avataa, som omfatter Qaarsut Saava men desuden fortsætter vest-over til lige før bygden Niaqornat (polarlomvie, ride),
- (iv) Illorsuit Oqquat som er havområdet nordøst og nord for vest-enden af Nuussuaq-halvøen og strækker sig mod nord helt op til Igdlorssuit/Ubekendt Ejland) (ederfugl), og
- (v) Aaffarsuaq/Marrat dalen på Nuussuaq-halvøen (rensdyr).

Se kopi af kort, hvor afgrænsning af (i) til (iv) er indtegnet.

Valg af arter. Deltagerne i naturressource rådet ønskede at fortsætte med den komplette liste med levende ressourcer og påvirkninger. Flere af arterne registreres kun i korte perioder af året. Flere arter registreres kun i lave antal. Disse arter er nemme at opsummere .

Justering af skemaer. I opsummeringsskemaet var der lagt op til at skrive ”antal skemaer” og ”samlede antal individer hvis muligt”. Deltagerne ønskede at variere hvorledes ressourcer bliver kvantificeret. Så det for hver ressource bliver så meningsfuldt som muligt. Polarlomvie er umulige at optælle præcist på havet. Men for ederfugl vil man forsøge at anslå antal individer i de flokke, som man ser på havet. For kanadagås vil man optælle flokstørrelse og i opsummeringsskemaet anføre både gennemsnitlig flokstørrelse og størrelsen af den største sete flok i den pågældende måned. For hellefisk vil man anføre både fangstmetode, antal fangstdage, antal kroge på langliner, og antal tons fanget. For rensdyr vil man anføre det mindste antal sete dyr i.f.m. jagten. Ved jagten i denne måned blev mange side-dale ikke gennemgået. Her kan være flere rensdyr.

Tendenser. Efter opsummering af data på de enkelte arter/påvirkninger foretog deltagerne en samlet vurdering af tendens måned for måned i.f.t. samme måned sidste år. Polarlomvie blev vurderet til at forekomme i lavere antal i juli i år sammenlignet med samme periode sidste år. Både ederfugl og ride forekom i større mængder end sidste år. Hellefisk fandtes i uændret mængde i maj men i større forekomster juni-september i år sammenlignet med sidste år. Rensdyr fandtes i større mængde på Nuussuaq halvøen i august i år sammenlignet med sidste år. Situationen for canadagås i juli og august var uændret i.f.t. sidste år. Grønlandsk Blisgås er ikke set de sidste par år, og der er stor nedgang fra 10-15 år siden. Fodspor af en jærv og gravede huller på vest-enden af Nuussuaq. Sporene blev fotograferet af flere af Qaarsuts fangere.

Forvaltningstiltag. Baseret på observationerne i maj-september 2010, blev der foreslået forvaltningstiltag for fem arter:

- i) Canadagås. Ønske om at KNAPK fremlægger for Fuglearbejdsgruppen at bede GN vurdere forlængelse af jagttid med 14 dage, så den løber fra 15 august til 31 oktober
- ii) Hellefisk. Problematikken med garn er 1) at de efterlades, hvis isen pludselig lægger sig, 2) de kan blive sat oven i langliner og 3) hvis de står mere end tre dage rådner fisken og tiltrækker hajer til området. På trods af fremgang i bestanden er der et ønske om at begrænse garnfiskeriet. anbefaling om at forbyde garnfiskeri efter hellefisk i fjorden.
- iii) Ederfugl. Ønske om at KNAPK fremlægger for FAG at bede GN vurdere forlængelse af jagttid med 1 måned, så den løber fra 15 september til 31. marts. Ønske om mere formidling af hvor vigtig rapportering af fangster er, så alle i Qaarsut kan rapportere deres fangster.
- iv) Rensdyr. Ønske om vintertælling, vil gerne hjælpe mod dækning af udgift. Nogle har meddelt Ane Hansen, at rensdyr på Nuussuaq halvøen er næsten væk, det mener rådet ikke. Modul beskrivende rensdyrtælling fremhævet. Vinterjagt lukket for Nuussuaq 2010-2011. Naturlig begrænsning af fangsten, da dyrene er ca 40 km inde i landet, bruger trillebør til at bære dyrene ud. På vinterfangst bruges slæde og snescooter, fanger hunner med kalve i maven. Kan gå ud over bestanden på sigt. Ønske om forbud mod fangst af hunner om vinteren.

Organisering. På Qaarsuts bygdekort findes en mappe. I mappen ligger udfyldte opsummeringsskemaer, kopi af rådata fra deltagerne, referater fra møder og diverse baggrundsmaterialer. Karl vil sørge for at opdatere mappen, efterhånden som der kommer nye udfyldte skemaer og andre materialer. De fleste materialer ligger også på projektets hjemmeside. Adressen er: www.pisuna.org Baggrundsmaterialerne i mappen omfatter: adresseliste på deltagere, vejledning, tomme skemaer, moduler til rensdyr/moskusokse/fugle/fisk, kopi af billeder fra bestemmelsesbøger på grønlandsk/dansk, topografisk kort m.m.

Næste skridt for optællingsskemaerne. Det blev aftalt, at skal der ske følgende med opsummeringsskemaerne. Når kvartalsmødet er overstået, vil Karl sende de udfyldte opsummeringsskemaer til Bygdebestyrelsen med kopi til Pipaluk/kommunen og Nette/APNN. Dette skal gøres første gang her i okt/nov. Aani og Johannes, som er medlemmer af bygdebestyrelsen, vil sørge for, at bygdebestyrelsen gennemgår opsummeringsskemaet på førstkommende møde. Bygdebestyrelsen skal tage stilling til de forslag til forvaltningsinitiativer, som naturressource-rådet har foreslået. Desuden sørger Aani og Johannes for, at bygdebestyrelsen derefter sender opsummeringsskemaet til Qaasuitsup Kommunea ved Fangstchef Franz Petersen. I følgebrev vil bygdebestyrelsens beskrive deres indstillinger til de foreslåede forvaltningstiltag.

Status for oprettelse af lokale fangst/fiskeriråd. Nette og Finn har fået oplyst i Aasiaat, at kommunen vil sætte lokal monitoring på budgettet for næste år for både Akunnaaq, Ikamiut, Hunde Ejland, Niaqornat og Qaarsut.

Kommende aktiviteter. En tidsplan for de kommende måneders arbejde blev aftalt med koordinator Karl. Peter Løvstrøm fra APNN vil ringe og høre til hvordan arbejdet går. Næste besøg af Elmer Topp-Jørgensen og Peter i jan 2011. Her håber de at deltage i næste opsummeringsmøde for fjerde kvartal af 2010.

Tidsplan 1. oktober 2010 til midt januar 2011

Tidspunkt	Begivenhed
1. oktober	Start på fjerde kvartal 2010 af lokal registrering Vigtigt at alle noterer observationer og fangster straks efter hjemkomst fra fangst- og fisketure.
Oktober- november	Opsummeringsskema fra tredje kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Karl til Bygderådet med kopi til Kommunen (Pipaluk) og APNN (Nette). Pipaluk videresender til Jagtbetjent i Uummanaq (Anthon). Johannes og Aani opfordrer bygderådet til: 3) at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde 4) at sende opsummeringsskema til QK ved Franz Petersen med følgebrev hvori forslag til forvaltningsinitiativer beskrives, kopi til Pipaluk
Oktober, november, december	Fjerde kvartal af lokal registrering kører. Karl afklarer m. Johannes om han vil deltage. Karl opfordrer alle til at bruge skemaer., vigtigt
Sidste uge af december	Hver deltager laver opsummeringsskema
1. januar	Start på første kvartal 2011 af lokal registrering

Start – midt januar 2011	<p>Fjerde kvartalsmøde, hvor fælles opsummerings skema laves. Karl indkalder til mødet.</p> <p>Projekt følge gruppe (Elmer Topp-Jørgensen og Peter Løvstrøm) besøger Qaarsut deltager i kvartalsmøde og giver feedback fra projekt følgegruppe til Qaarsut vedr. opsummerings skema</p>
Midt januar 2011	<p>Opsummeringsskema fra tredje kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Karl til Bygderådet med kopi til Kommunen (Pipaluk) og APNN (Nette). Pipaluk videresender til Jagtbetjent i Uummannaq (Anthon).</p> <p>Johannes opfordrer bygderådet til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde 4) at sende opsummeringsskema til QK ved Franz Petersen med følgebrev hvori forslag til forvaltningsinitiativer beskrives, kopi til Pipaluk

”Piniakkanik sumiiffinni nalunaarsuineq” www.pisuna.org

Lokal dokumentation og forvaltning af levende ressourcer

Referat fra møder i Ilulissat den 4. – 6. oktober 2010

Deltagere: Niels Gundel, Johannes Matthæussen, Jens Reimer, Matthias Knudsen, Kristian Sakæussen (alle fra Ilulissat), Franz Petersen (Qaasuitsup Kommune), Ole Jeremiassen (GFLK), Nette Levermann (APNN, Nuuk), Finn Danielsen (Nordeco, København). Mødested: Byrådssalen og mødesal 1, Qaasuitup Kommunekontor, Ilulissat. Afbud: Peter Olsen i DK. J. Kruse er flyttet.

Indsamling af observationer. Ilulissat Naturressource Råd har registreret levende ressourcer og påvirkninger siden maj. Mathias og Niels har udfyldt skemaer (fra i alt 14 ture). Johannes har udfyldt et opsummeringsskema. Alle vil anvende skemaer mindst hver 14. dag. Både observationsskemaer og fangstskemaer. Uden nedskrevne data er det ikke muligt at dokumentere de levende ressourcer og påvirkningerne. Mathias vil hjælpe deltagerne med at samle deres skemaer hver måned. Det vil være fint, om Matthias også vil bede Peter Olsen bruge skema hver 14. dag.

Kopier af skemaer fra Mathias, Niels og Johannes maj-sep. 2010 ligger i PiSuNa-mappen på kommunens erhvervskontor og hos APNN/Nette. Den store A1-version af opsummeringsskemaerne vil ligeledes ligge i mappen. De særlige metoder til optælling af rensdyr/moskusokse/fugle/fisk blev kort drøftet. Der var ønske om fortsat at fokusere på standard metoderne (observationer og fangstregistreringer). Vurdering af flokstørrelse på levende ressourcer blev drøftet og øvet.

Bearbejdning af data. Vi afholdt opsummeringsmøde for maj-september 2010. Vi fulgte modul 6 i Vejledningen (version Feb. 2010). Rådet valgte at lave opsummering for: pukkelhval, narhval, grønlandssæl (sortside/blåside), polartorsk, hellefisk, og store måger (gråmåge, svartbag, hvidvinget måge. Fremover vil rådet bruge opsummeringsskemaer i størrelse A3 til kvartalsmøderne (dobbelt størrelse af A4). Tomme skemaer i denne størrelse ligger i Pisuna-mappen på kommunens erhvervskontor.

Definition af lokaliteter. Deltagerne i Naturressource Rådet ønsker at anvende arealbetegnelser for Ilulissat deltagernes fangst-, jagt- og fiskeområder, baseret på kvadratkoder udarbejdet af Matthias. Ifølge disse kvadratkoder har fiskeområdet foran Ilulissat koden M12 (anvendt for pukkelhval og narhval, samt polartorsk og hellefisk). Området foran Isfjord har koden N11 (narhval). Et meget stort sælfangstområde omfatter kvadraterne N15 til N10 (grønlandssæl). Desuden blev ynglekolonier for store måger i et meget stort område omkring Ilulissat gennemgået.

Valg af arter. Deltagerne i naturressource rådet ønskede indtil videre at fortsætte med den komplette liste over levende ressourcer og påvirkninger. Flere af arterne registreres kun i korte perioder af året. Flere arter registreres kun i lave antal. Disse arter er nemme at opsummere.

Justering af skemaer. I opsummeringsskemaet var der lagt op til at skrive ”antal skemaer” og ”samlede antal individer hvis muligt”. Deltagerne ønskede at variere, hvorledes ressourcer bliver kvantificeret. For pukkelhval, grønlandssæl og for sommer-observationer af enlige narhvaler, ønskede deltagerne at opgøre antal tur-dage og anslået bestand i et bestemt område foran byen/isfjorden måned for måned. For grønlandssæl opgjorde de desuden anslået antal nedlagte

individer af deltagerne - og deres fordeling på voksne og unge individer. Det blev drøftet, om det er muligt, eller ikke, at anslå bestande af sæler i et område. De er neddykkede meget af tiden, og der kan være gengangere blandt dem, der registreres. For polartorsk opgjorde deltagerne antal kg fanget torsk, fangstdage, netmeter og maskestørrelse. For hellefisk opgjorde deltagerne fangstmetode, fangstdage, samlet antal kroge på langlinerne og antal tons fangst. Desuden udarbejdede deltagerne et kort over ynglekolonier for store måger (gråmåge, hvidvinget måge, svartbag).

Tendenser. Deltagerne foretog en samlet vurdering af tendens måned for måned i.f.t. samme periode sidste år. Pukkelhval blev vurderet til at forekomme i større mængde i maj-sep i år i fiskeområdet foran Ilulissat end i samme tidsrum sidste år. Narhval blev vurderet at findes i samme antal juni-sep i år som sidste år (ca. 5 individer). Unge grønlandssæler blev vurderet til at forekomme i større antal i juni-sep i år end sidste år. Polartorsk blev vurderet at findes i mindre mængde i maj og i samme mængde i juni i.f.t. samme tidsrum i 2009. Hellefisk blev vurderet til at forekomme i større mængde i maj-sep end i samme tidsrum sidste år. Vurderingerne skal tages med forbehold, fordi de kun i begrænset omfang er baseret på nedskrevne observationer og fangstdata i denne første periode.

Forvaltningstiltag. Baseret på observationerne i maj-september 2010, blev der foreslået forvaltningstiltag for seks artsgrupper. For visse af arterne blev der foreslået flere tiltag. Det er vigtigt, at skemaer fra fangst- og fisketure bliver udfyldt, så datasættet bag resultaterne bliver større.

Rådet nåede frem til følgende forslag til forvaltningstiltag:

- 1) Pukkelhval. Øget bestand. Giver problemer for fiskeriet af hellefisk og polartorsk. Ønsker forhøjelse af kvote (se nedenfor). Der er mange hvaler i området, og der er stor afsætning af kødet.
- 2) Narhval. Mener at hellefiskene forsvinder, når der er narhvaler i området. Mener ikke, at der bør være kvotering på enlige sommer-narhvaler, da de er svære at fange. Ønske om forhøjelse af kvote med 3, så der for Ilulissat bliver en kvote på 5 individer.
- 3) Unge grønlandssæler (blåside). Det blev foreslået, at sælerne kunne bruges til benmel og hundefoder. Ønsker indhandling af hele sæler. Ønsker indhandlingsmulighed hele året. Ønske om hundefoder produktion af sælkød, som er billigere end det importerede tørkost og kan udkonkurrere det tørkosten
- 4) Polartorsk. Mener fiskeri af polartorsk påvirkes negativt af tilstedeværelse af pukkelhval. Forslag om øgning af kvote for pukkelhval fra 2 til 5 individer. Interesseret i afværgemekanisme i form af akustiske alarmer.
- 5) Hellefisk. Vurderer at der er flere hellefisk med rogn end tidligere (se opsummeringsskema). anbefaler eksisterende kvote på 8.800 tons forbliver uændret.
- 6) Store måger. Ingen data fra 2010 men bestand menes øget de seneste ti år. De er til gene for fiskesteder og fiskehavne. Ønske om forlængelse af ægindsamlingsperiode med 30 dage til 15 juli for at mindske bestanden, formål hermed er at reducere ungeproduktionen. Kun i rene store måge kolonier, hvor der ingen andre fuglearter yngler.

Til sidst i mødet foreslog en deltager bekæmpelse af rovfugle. Han mente, at der er blevet flere af dem, og at de holder rypebestanden nede. Andre deltagere i naturressource rådet gjorde opmærksom på, at hvis der er færre rovfugle, så kommer der flere ravne og ræve. Der var derfor enighed om, at rovfugle ikke bør bekæmpes, tværtimod.

Organisering. Det er aftalt med Franz Petersen, at der på kommunens erhvervskontor (Niels N. Kristensens kontor) skal ligge en mappe. I mappen vil der være udfyldte opsummeringsskemaer, kopi af rådata fra deltagerne, referater fra møder og diverse baggrundsmaterialer. Mathias vil sørge

for at opdatere mappen, efterhånden som der kommer nye udfyldte skemaer o.a. materialer. De fleste materialer ligger også på projektets hjemmeside. Adressen er: www.pisuna.org Baggrundsmaterialerne i mappen omfatter: adresseliste på deltagere, vejledning, tomme skemaer, moduler til rensdyr/moskusokse/fugle/fisk, kopi af billeder fra bestemmelsesbøger på grønlandsk/dansk, topografisk kort m.v. Mathias aftaler med Franz hvilken hylde i erhvervskontoret, at mappen kan stå på.

Næste skridt for optællingsskemaerne. Det blev aftalt, at der skal ske følgende med opsummeringsskemaerne. Når kvartalsmødet er overstået vil Mathias sætte de udfyldte opsummeringsskemaer ind i PiSuNa-mappen. Mathias vil sende en kopi af opsummeringsskemaet til Franz/kommunen og Nette/APNN. Dette skal gøres første gang i oktober/november. Franz vil sørge for, at byrådet gennemgår opsummeringsskemaet på førstkommende møde. Byrådet skal tage stilling til de forslag til forvaltningsinitiativer, som naturressource-rådet har foreslået.

Status for oprettelse af lokale fangst/fiskeriråd. Nette og Finn har fået oplyst i Aasiaat, at kommunen vil sætte lokal monitoring på budgettet for næste år for både Akunnaaq, Ikamiut, Hunde Ejland, Niaqornat og Qaarsut. Det vides ikke, om det samme gælder for Ilulissat. Der vil i denne sammenhæng være behov for en kort beskrivelse til kommunalbestyrelsen af erfaringerne fra arbejdet med lokal registrering og hvorledes vi forestiller os, at resultaterne anvendes. Finn og Nette laver dette.

Kommende aktiviteter. En tidsplan for de kommende måneders arbejde blev aftalt med koordinatorene Mathias og Niels. Det er vigtigt, at skemaer fra fangst- og fisketure bliver udfyldt ved hjemkomst fra fangst- og fisketure. Hvis der kun er få skrevne data, så vil der ikke blive lyttet til lokalregistreringen. Kun nedskrevne data kan bruges. Peter Løvstrøm fra APNN vil ringe og høre til hvordan arbejdet går. Næste besøg af Elmer Topp-Jørgensen og Peter i jan 2011. Her håber de at deltage i næste opsummeringsmøde for fjerde kvartal af 2010.

Tidsplan fra 1. oktober 2010 til midt januar 2011

Tidspunkt	Begivenhed
1. oktober	Start på fjerde kvartal 2010 af lokal registrering. Alle husker at udfylde skemaer straks efter hjemkomst fra fangst- og fisketure.
Oktober-november	Opsummeringsskema fra tredje kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Niels/Matthias til Franz/kommunen og APNN (Nette). Franz videresender til Jagtbetjent i Ilulissat (Uuli). FP opfordrer byrådet til at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde.
Oktober, november, december	Fjerde kvartal af lokal registrering kører. Det er meget vigtigt at benytte skemaer. Niels/Matthias følger med i, at skemaer udfyldes korrekt.

Sidste uge af december	Hver deltager laver opsummeringsskema
1. januar	Start på første kvartal 2011 af lokal registrering
Start – midt januar 2011	Fjerde kvartalsmøde, hvor fælles opsummerings skema laves. Niels / Matthias indkalder til mødet. Projekt følge gruppe (Elmer Topp-Jørgensen og Peter Løvstrøm) besøger Ilulissat deltager i kvartalsmøde og giver feedback fra projekt følgegruppe til Ilulissat vedr. opsummerings skema
Midt januar 2011	Opsummeringsskema fra fjerde kvartal sendes af naturressource rådets koordinator Niels / Matthias til Franz/kommunen og APNN (Nette). Franz videresender til Jagtbetjent i Ilulissat (Uuli). FP opfordrer byrådet til at drøfte de foreslåede forvaltningstiltag på førstkommende møde.